

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ I.**, bývajúceho v L., **2/ M.**, bývajúcej v L. a **3/ J.**, bývajúceho v L., zastúpených advokátskou kanceláriou F., so sídlom v L., v mene ktorej koná ako konateľ advokát M., proti žalovanému **S.**, so sídlom v L., IČO: X., zastúpenému **J.**, advokátkou so sídlom v L., **o zaplatenie zmluvnej pokuty**, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. **11 C 210/2001**, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 3. októbra 2013 sp. zn. 9 Co 236/2013 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Žiline ako odvolací súd (ďalej len „odvolací súd“) označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „prvostupňový súd“ alebo „súd prvého stupňa“) zo 16. januára 2013 č. k. 11 C 210/2001-780, ktorým bola zamietnutá žaloba v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty, na ktorú mal vzniknúť nárok tým, že žalovaný oneskorene odovzdal dielo (novopostavené byty) žalobcom. Zároveň rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania. Potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa odôvodnil jeho vecnou správnosťou, stotožňujúc sa so závermi prvostupňového súdu. Uviedol, že nemá dôvod zmeniť svoj opakovane vyslovený názor, že vo veci sa jedná o občianskoprávny vzťah. Vyslovil záver, že žalovaného zo zodpovednosti za omeškanie „vyvinili“ zmeny v projektovej dokumentácii iniciované žalobcami, resp. ich nedostatočná finančná disciplína.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali dovolanie žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“). Žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu

vrátil na ďalšie konanie, resp. aby zrušil aj rozsudok prvostupňového súdu. Dovolanie odôvodnili odňatím možnosti konať pred súdom a nesprávnym právnym posúdením veci. Za odňatie možnosti konať pred súdom označili skutočnosť, že v rozpore s ustanovením § 214 ods. 3 O. s. p. nebol ich právny zástupca elektronicky upovedomený o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku. Namietali tiež arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu spočívajúcu v absencii jeho náležitého odôvodnenia a nesprávne právne posúdenie veci.

Žalovaný navrhol podané dovolanie odmietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) skúmal predovšetkým prípustnosť dovolania a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a 238 O. s. p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O. s. p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž v dovolaní napadnutom výroku o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a nejedná sa ani o potvrdenie rozsudku, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Dovolací súd z úradnej povinnosti preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa

postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení. Nezistil teda ani podmienku prípustnosti dovolania, na ktorú poukazovali dovolatelia, a ktorá mala spočívať v odňatí ich možnosti konať pred súdom.

Žalobcovia v dovolaní tvrdili, že postupom odvolacieho súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. tým, že hoci ich právny zástupca požiadal o doručovanie písomností elektronickou formou, odvolací súd v rozpore s ustanovením § 214 ods. 3 O. s. p. ho neupovedomil elektronickými prostriedkami o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku.

Z obsahu spisu je zrejmé, že právny zástupca žalobcov podľa § 45 ods. 4 O. s. p. požiadal v rámci odvolania o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami, že odvolací súd rozhodol o odvolaní dňa 3. októbra 2013 rozsudkom bez nariadenia pojednávania a že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu dňa 26. septembra 2013. Zo spisu tiež vyplýva, že právny zástupca žalobcov nebol upovedomený elektronickými prostriedkami o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, i keď odvolací súd mal povinnosť tak urobiť v zmysle ustanovenia § 214 ods. 3 O. s. p.

Napriek tomu, že postup odvolacieho súdu nebol v súlade s vyššie označeným ustanovením, dovolací súd zastáva názor, že konanie pred odvolacím súdom nebol postihnuté vadou majúcou za následok odňatie možnosti žalobcov konať pred súdom, t. j. zmätočnosť konania, ale malo charakter tzv. inej vady konania.

Občiansky súdny poriadok rozlišuje medzi vadami konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a vadami konania, ktoré takýto následok nemali (porovnaj § 212 ods. 3 O. s. p.). V ustanoveniach o dovolacom konaní ďalej rozlišuje medzi vadami konania výslovne uvedenými v § 237 ods. 1 O. s. p., majúcimi za následok jeho zmätočnosť, a tzv. inými vadami konania majúcimi za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (porovnaj § 242 ods. 1 O. s. p.). Z takéto rozlišovania možno vyvodiť, že nie každý nesprávny postup súdu vyúsťuje do zmätočnosti konania prejavujúcej sa napr. v odňatí možnosti účastníka konať pred súdom. A o taký prípad išlo aj v preskúmvanej veci. Odvolací súd síce nesplnil povinnosť upovedomiť elektronickými prostriedkami zástupcu žalobcov o mieste a čase

verejného vyhlásenia rozsudku, no týmto jeho postupom nebola žalobcom odňatá možnosť konať pred týmto súdom. Podľa ustálenej súdnej praxe sa totiž za odňatie možnosti konať pred súdom považuje taký postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a ku skutkovej a právnej stránke veci a pod.). Realizácia procesných práv účastníka konania prichádza do úvahy na nariadenom pojednávaní alebo prostredníctvom písomných podaní, vrátane opravných prostriedkov. Nemá však priestor pri verejnom vyhlásení rozsudku bez nariadenia pojednávania, a to vzhľadom na povahu tohto úkonu, pri ktorom sa súd obmedzí len na uvedenie výroku rozsudku s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti výkonu rozhodnutia (§ 156 ods. 1 O. s. p.), a tiež vzhľadom na účel tohto úkonu, ktorým je právo verejnosti na kontrolu justície a na transparentný výkon spravodlivosti, a tým ochrana pred „tajnou justíciou“.

V predmetnej veci uvedené znamená, že aj v prípade, ak by zástupca žalobcov bol elektronicky upovedomený o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, a bol by sa (alebo žalobcovia) zúčastnil tohto aktu, neprichádzala by do úvahy už jeho žiadna procesná aktivita v mene žalobcov. Samotná okolnosť, že žalobcovia sa nedozvedeli bezprostredne pri verejnom vyhlásení rozsudku (ktoré samotné spochybnené nebolo) o jeho dôvodoch, nemala za následok odňatie ich možnosti konať pred súdom, pretože ako účastníkom konania im príslušné ustanovenia O. s. p. (§ 157 ods. 1 a 2 a § 158 ods. 2 O. s. p.) zaručovali písomné vyhotovenie rozsudku s riadnym odôvodnením a jeho doručenie do vlastných rúk, čo sa aj splnilo. Z týchto dôvodov sa vec prejednávajúci senát dovolacieho súdu zároveň nestotožňuje s iným záverom o tejto otázke vysloveným v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 227/2013 z 11. septembra 2013, na ktoré poukazovali žalobcovia.

Dôvodná nebola ani námietka žalobcov o nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa, pričom sa zároveň stotožnil s odôvodnením prvostupňového rozsudku. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu bolo preto potrebné posudzovať v kontexte s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa a zároveň (vzhľadom na obsah prvostupňového rozhodnutia) aj s prihliadnutím na dôvody uvedené už v predchádzajúcich zrušujúcich uzneseniach odvolacieho súdu. Berúc do úvahy tento kontext je zrejmé, že odvolací súd zo skutkových zistení vyplývajúcich z vykonaného

dokazovania vyvodil právny záver, že sa jedná o občianskoprávny vzťah a že nemožno žalovaného viniť za dôvody, pre ktoré došlo k omeškaniu diela (výstavba bytov), keďže jednak boli ako dôvody, za ktoré nezodpovedá zhotoviteľ (žalovaný), vymedzené v zmluve o výstavbe, a jednak boli spôsobené buď vinou žalobcov alebo vplyvom objektívnych okolností. Tieto právne závery v odôvodnení svojho rozsudku a predtým už aj v zrušujúcich uzneseniach výslovne uviedol. Navyše dal odpoveď aj na podstatné odvolacie námietky žalobcov. Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa tak spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať správnosťou rozsudku odvolacieho súdu aj z hľadiska správneho právneho posúdenia veci.

Úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože trovy súvisiace s odmenou jeho zástupkyne za vyjadrenie k dovolaniu vzhľadom k odmietnutiu dovolania nepovažoval za potrebné na účelné bránenie práva. V preskúmvanej veci mohla byť totiž prípustnosť dovolania daná len existenciou niektorej z procesných väd, vyplývajúcich z ustanovenia § 237 O. s. p., ktoré dovolací súd skúma bez ohľadu na stanoviská účastníkov konania.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

Bratislave 31. marca 2015

JUDr. Rudolf Č i r ě, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Zuzana Pudmarčíková